

KUNNSKAPSLØFTET

**PLAN FOR
KOMPETANSEUTVIKLING
I
VERDAL OG LEVANGER
KOMMUNER**

**MÅLGRUPPE
PERSONALE I GRUNNSKOLEN
2008 - 2009**

1. Innledning

Planen for kompetanseutvikling omfatter prioriterte opplæringstiltak for grunnskolepersonale i Levanger og Verdal for å møte kravene i Kunnskapsløftet.

Forankring

Opplæringstiltakene er utarbeidet med utgangspunkt i møter med skolelederne i kommunene, innspill fra pedagogene og arbeidstillitsvalgte i begge kommuner. I tillegg er høringsutkast sendt alle skolene og lærerorganisasjonene i Levanger og Verdal.

Ansvarlig for oppfølging av prosjekt og plan

En prosjektgruppe for kompetanseplanen bestående av rektorer, tillitsvalgte, ansatte ved PPT samt kommunalsjefer for oppvekst fra begge kommuner er oppfølgende gruppe for vedtak og gjennomføring av tiltak sammen med prosjektleder.

Kunnskapsløftets visjon

Å skape en bedre kultur for læring for et felles kunnskapsløft (UFD:F13/04s3)

Kunnskapsløftets mål

Målet med reformen Kunnskapsløftet er at det beste i grunnopplæringen i Norge ivaretas og utvikles videre – slik at elever og lærlinger settes bedre i stand til å møte kunnskapssamfunnets utfordringer.

Stortingets behandling av St.meld 30 (2003-2004) **Kultur for læring**, samt St.meld 16 (2006-2007) **Og ingen stod igjen .....** **Tidlig innsats for livslang læring** medfører endringer det vil ta tid å gjennomføre i skolene våre.

Tiltak

Tiltakene i planen skal være utviklingstiltak på både fag og systemnivå som setter skolene bedre i stand til å utføre sine oppgaver i tråd med forventningene.

Fem grunnleggende ferdigheter skal styrkes og integreres på alle nivå:

- det å lese
- uttrykke seg muntlig
- uttrykke seg skriftlig
- kunne regne
- kunne bruke digitale verktøy

L97s generelle del beholdes, og **Læringsplakaten** innføres som forpliktende bindeledd mellom generelle del og fagplandel for alle 13 trinn.

Nasjonale føringer sier i brev av 210108 fra Utdanningsdirektoratet:

Den lokale forankringen skal fortsatt styrkes slik at satsingen på kompetanseutviklingen tar utgangspunkt i behovene ved det enkelte lærested og de tilsattes behov relatert til Kunnskapsløftet, jf St prp nr 1 (2007-2008): ”...*det skal leggjast vekt på at lærarane og instruktørane ved den enkelte lærestaden skal involverast i arbeidet med planlegging og prioritering av kompetanseutviklingstiltaka*”. Forankring ved det enkelte lærested og prosesser som involverer lærere, instruktører/faglige ledere og skoleledere er avgjørende for at kompetanseutviklingen skal få en god og varig virkning i praksis. For å få utbetalt midler er det derfor en forutsetning at skoleeier orienterer fylkesmannen om hvordan lokal delaktighet og forankring på den enkelte lærestedet er sikret.

Kompetanseutvikling innenfor temaer knyttet til grunnleggende ferdigheter bør prioriteres i den grad det er avdekket behov, for eksempel i forbindelse med nasjonale prøver.

Kompetanseutviklingstiltak omfatter en rekke ulike aktiviteter slik det er beskrevet i strategien. Det er viktig å holde fast ved at kompetanseutviklingsstrategien både har den enkeltes

kompetanseutvikling og lærestedets utvikling som organisasjon for øye – med sikte på innføring av Kunnskapsløftet. Bruken av midlene skal ses i sammenheng med andre nasjonale programmer, strategier og prosjekter.

Gjennomføring av kompetanseutviklingstiltak forutsetter at det avsettes tilstrekkelig tid og at rammevilkårene stimulerer til aktiv deltakelse. Midlene som tildeles skoleeier kan blant annet brukes til frikjøp og dekning av vikarutgifter på lærestedet.

Med bakgrunn i dette og tidligere gjennomførte lokale kompetanseplaner, satser vi i Levanger og Verdal på:

- Bedre tilpasset opplæring
- Satsing på fremmedspråk
- Fortsatt satsing på realfag
- Satsing på leseopplæring

Kommunale føringer

”Kvalitetsplan 2006 – 2009, Sammen skal vi gjøre skolen i Levanger bedre” i Levanger kommune og ”Strategiplan for Verdal, oppvekstsektoren” i Verdal kommune ligger til grunn for arbeidet. Planene rulleres årlig.

Kompetanseplanen for Kunnskapsløftet er i tråd med pkt.4.3 ”Fokusområde kompetanseutvikling” i Kvalitetsplan 2006-2009, ”Sammen skal vi gjøre skolen i Levanger bedre” og pkt. 5, ”Satsingsområde ledelse og personalutvikling”, i Strategiplan for Verdal, oppvekstsektoren.

2. Mål

Målet er å sette elever bedre i stand til å møte kunnskapssamfunnets utfordringer. Dette skal gjøres gjennom å gi de ansatte økt faglig kompetanse, sette dem i stand til å gi alle elever en bedre tilpasset opplæring og gjøre de ansatte best mulig forberedt til å gjennomføre endringer og mål som Kunnskapsløftet medfører.

3. Bakgrunn for valg av tiltak for 2008 - 2009

1. Kartlegging av kompetansebehov gjennom dialog med skolene og PPT i Levanger og Verdal.
2. Erfaringer fra 2,5 års arbeid med Kunnskapsløftet i Levanger/Verdal, generelle signaler samt innspill fra pedagogiske nettverk og ansattes organisasjoner.
3. Resultater av erfaringer i forbindelse med utviklingsprosjektene i skolene 2006/2007 og 2007/08.
4. Resultat av siste års positive erfaringer med utvikling av pedagogisk plattform i kommunene. Verdal sin satsing med MILL/MILL-veiledere (**MILL** = Mange intelligenser, Læringsstrategier, Læringsstiler) og Levanger sin satsing innen implementering av læringsstrategier i alle skoler gjennom aksjonslæring.
5. Resultater av Nasjonale prøver.
6. Erfaringer med nettverk innen matematikk, spansk og naturfag
7. Gjennomgang av Kunnskapsløftets mål og gjennomgang av Stortingsmelding 16, Og ingen stod igjen ..... Tidlig innsats for livslang læring.

4. Oppsummering av innhold i planen for 2008 – 2009

- Fortsatt vektlegging av de fem grunnleggende ferdigheter og utvikling av pedagogisk plattform i begge kommuner
- Fortsatt satsing på matematikk ved kursing i resultater av prosjekt ”Mattetrappa” samt didaktiske kurs med bakgrunn i begynnende kurs skoleåret 2007-08.
- Fortsatt satsing på begynneropplæring i norsk med aktuelle kurs.
- Fortsatt satsing på nettverk innen begynneropplæring i norsk, matematikk, spansk, programfag til valg samt nettverk i engelsk for barne- og ungdomstrinnet
- Videre satsing i bred skala ved kurs i engelsk for barnetrinn og ungdomstrinn basert på aksjonslæring gjennom hele skoleåret
- Nye kurs for spansk-lærere i ungdomsskolen
- Det satses på samkjørte og kvalitetssikrede konsept når det gjelder overgangen mellom barnehage/skole/uskole/vgs i kommunene
- Det satses på læringsmiljø
- Det satses videre på stipend til pedagoger som søker videreutdanning innen prioriterte fag med minimum 30 studiepoeng
- En videre satsing på en pedagogisk plattform vedrørende tilpasset opplæring i begge kommuner i tråd med føringer i Kunnskapsløftet.

Kommunene har ulik progresjon og ulike valg i det pedagogiske utviklingsarbeidet. Det er derfor naturlig å dele satsingen i tiltaksplanen.

5. Forklaring på ulike tiltak

Nettverk:

Samlinger kommunalt/interkommunalt for lærere med interesse/oppgaver knyttet til et bestemt fagområde. Hvert nettverk ledes av en nettverkskoordinator. Gjennom nettverket skal det komme faglig oppdatering, pedagogiske ideer skal utveksles, og et spesielt fokus skal ligge på tilpasset opplæring og på bruk av digitale verktøy innenfor faget/området.

Nettverkene er et tilbud til lærere om å komme sammen og samarbeide om å holde seg faglig oppdatert.

Det er også mulig å arbeide effektivt og konkret sammen gjennom databasert læringsplattform, It's Learning, som innføres i begge kommuner i løpet av planperioden.

Kurs:

Gjennomføres innenfor fag/områder, og er ledet av ekstern kursansvarlig.

Mal for kursene er i henhold til kartlegging av kompetansebehov i skolene, noen kortere kurs som avvikles mellom kl. 1230 – 1600, 4 – 6 ganger og andre kurs som strekker seg over hele året med aksjonslæring som metode.

(Med aksjonslæring mener vi at læringen foregår ved at man prøver ut ny kunnskap i praksis, reflekterer systematisk på egen skole og sammen med andre på kurs, trekker de beste erfaringer ut av det, før man går videre og gjentar samme prosess etter innføring av ny kunnskap).

Kursene skal ha et spesielt fokus på:

- tilpasset opplæring
- pedagogisk bruk av digitale verktøy innenfor faget/området.

Innhold/bestilling:

Det settes sammen en faglig gruppe som definerer kursbestillinger sammen med prosjektleder som finner gode kursholdere. Hvert kurs formes i forhold til definerte behov. Aksjonslæring er å foretrekke som metode i kursene.

Startdato settes opp så snart kursene er klarert og tilbudet går ut til skolene som foretar påmelding via rektor.

Tilskudd (ikke trekkpliktig 11650):

Ansatte kan søke om tilskudd på kr. 20.000,- til delvis dekning av utgifter knyttet til videreutdanning innen satsningsområdene av et omfang på minimum 30 studiepoeng. Søknadene fremmes via rektorene som prioriterer etter skolens kompetansebehov.

TILTAK OMRÅDE 1:

Videreutdanning for det pedagogiske personalet i grunnopplæringen generelt

Tilskudd til videreutdanning

Tilskudd pålydende kr 20.000,- for hvert 30.studiepoeng innenfor relevante fag/områder. Inntil 5 stk pr år.

Søknadene fremmes via rektorene som prioriterer etter skolens kompetansebehov.

Kurs

NORSK

Leseopplæring med fokus på begrepsopplæring som basis for språkopplæringen.

Målgruppe: pedagoger i grunnskolen, barnehager og PPT.

Start vår 2009

MATEMATIKK

Kurs videre i matematikk med didaktikk, fordypning: Mona Rosenlund

Kursbestilling gjøres i samråd med mattenettverkene i begge kommuner.

Start høsten 2008

Kurs i mattetrappa – Verdalsprosjektet, verktøy for måloppnåelse.

Start våren 2009

ENGELSK

Aktivisering av eksisterende kunnskap i faget, inspirasjon, metoder og muntlig språktrening i språklaboratorium.

Kurs for barnetrinn

Kurs for u-trinn

Metode: aksjonslæring

Start høsten 2008 og avsluttes våren 2009

IT'S LEARNING

Opplæring og oppfølging av pedagoger skoleåret 2008-09 slik at programmet blir implementert som et samarbeidsverktøy i alle skoler i Levanger og Verdal.

Eget opplæringsprogram er under utvikling i kommunene.

LÆRINGSMILJØ

Fokus:

Skolens evne til å støtte opp om et systematisk og helhetlig arbeid med det sosiale læringsmiljøet i skolen.

Mål:

1. Utvikling av skolen som organisasjon med vekt på å styrke personalets kollektive kompetanse og forpliktelse, ved blant annet å styrke av lærernes kompetanse i klasseromsledelse.
2. Tiltak rettet mot elevene: hva forventes av elevene på ulike klassetrinn? Empati – selvhverdelse – samarbeid – selvkontroll – ansvarlighet - oppførsel
3. Utvikling av sosial læreplan på alle trinn i grunnskolen med tydelige mål innenfor punkt 1) og 2) som systematisk evalueres gjennom jevnlig evaluering av måloppnåelse.

Hvordan:

Mulig felles oppstart i januar 09 med alle ansatte ved de skoler som ønsker å delta. Det planlegges minimum en 3-timers økt på planleggingsdagen.

Kurs med 1 måneds mellomrom (med 8-10 sentrale tema) fra januar 09 til januar 2010 der man bruker aksjonslæring som metode.

Implementering bør omfatte ulike type aktiviteter som planlegging, drøftinger og refleksjon mellom kollegaer, utprøving i klasserommet, evaluering av tiltak osv.

Bestillingen utvikles i samarbeid med PPT og forespurte rektorer fra barnetrinn og u-trinn som kan definere konkrete behov og tilbydere. Det er viktig å prøve ut en

kombinasjonsmodell mellom kurs og aksjonslæring som deltakerne evaluerer etter ett års gjennomkjøring.

Kurs januar 2009 til januar 2010

DIVERSE KURS og aktuelle arbeidsoppgaver

Påkommende opplæringsbehov i kjølvannet av utviklingsarbeid som pågår frem mot høsten 2009

Utvikling av overgangskonsept mellom barnehage/barneskole og barneskole/ungdomsskole samt ungdomsskole/VG skole.

TILTAK OMRÅDE 2:

Reformrelatert kompetanseutvikling for det pedagogiske personalet i grunnopplæringen og utvikling av kultur for læring i den enkelte skole og lærebedrift.

Nettverk

Nettverk **MATEMATIKK** videreføres i perioden på barnetrinnene og u-trinnet.

Nettverk i **NORSK** etableres
Høsten 2008

Nettverk i **ENGELSK** etableres
Høsten 2008

Nettverk **PROGRAMFAG TIL VALG**– videreføres i perioden

Nettverk **SPANSK** etableres på nytt etter kursavslutning med pedagogene selv og ikke innleid nettverksleder som tidligere.

TILTAK OMRÅDE 3:

Kompetanseutvikling for pedagogisk ledelse ved den enkelte skole.
”Forsterking av tydeligere og bedre lederskap i skolen”

Det utvikles en lederplattform i samkommunen som er tenkt til alle ledere og mellomledere i kommunene i samarbeid med HINT. Nærmere om konseptet vil komme fra rådmannen når det er ferdig. Kostnadene bæres av kommunene.

Sentrale elementer:

Teamarbeid / teamledelse

Organisasjon og ledelse

Kunnskapsledelse og innovasjon

Personalledelse – relasjonsorientert ledelse

Endringsledelse og kvalitet

Coaching, mentorordningen, veiledning/dialogbasert ledelseskompetanse

Prosjektarbeid / prosjektledelse

Økonomisk styring

IT som ledelsesverktøy

Hva kjennetegner organisasjoner i endring

TILTAK OMRÅDE 4:

2. fremmedspråk

Siste år har noen pedagoger gått kurs i spansk gjennom Folkeuniversitetet. Noen vil få tilbud om å gå videre i samråd med de behov ungdomsskolene har framover. Videreutdanning innen spansk med 30 studiepoeng gjennom NTNU eller andre høyskoler.

TILTAK OMRÅDE 5:

Skolen som lærende organisasjon – bedre tilpasset opplæring

Pedagogisk utviklingsarbeid i kommunene

Overordnet felles prosjektsatsing prioriteres i kommunene kommende periode. Kommunene satser litt forskjellig, men samlet innen den enkelte kommune.

Verdal kommune arbeider med grunnleggende innføring av Mange intelligenser- Læringsstiler som et pedagogisk bakteppe samt innføring av Læringsstrategier. I tillegg arbeides det videre med team som arbeidsmetode i skolene og pedagogisk ledelse gjennom verktøyet skolevandring. Det pedagogiske utviklingsarbeidet er forankret i en årlig strategiplan.

Levanger kommune arbeider videre med innføring av læringsstrategier i alle skolene basert på Carol Santas og CRISS og benytter aksjonslæring som metode. Temaet mål og vurdering kommer som en naturlig følge av det. Flerintelligensteoriene til Howard Gardner vurderes innført som et pedagogisk bakteppe i kommende periode. Det skal styrke arbeidet med tilpasset opplæring. Satsingen er prosjektbasert.

Rullering av plan og evaluering av resultater

Planen er årlig rullert, 3. gang våren 2008. Den søkes fulgt, men man må ha frihet til noen endringer om det kommer signaler om det fra Utdanningsdirektoratet eller andre sentrale samarbeidsparter i perioden. Man tar utgangspunkt i at tiltaksperioden skal evalueres i alle skoler i kommunene innen utgangen av skoleåret 2009.

Dato, 24. april 2008

Prosjektgruppen i Kunnskapsløftet
v/ Tone Volden Rostad, Prosjektleder

KILDEHENVISNINGER

SENTRALE DOKUMENT:

OPPLÆRINGSLOVEN:

<http://www.lovdato.no/cgi-wift/wiftldles?doc=/usr/www/lovdato/all/nl-19980717-061.html&dep=alle&kort+,+titt=oppl%c6ringsloven&>

FORSKRIFT TIL OPPLÆRINGSLOVEN:

<http://www.lovdato.no/for/sf/uf/uf-19990628-0722-0.html>

KUNNSKAPSLØFTET:

<http://odin.dep.no/ufd/norsk/aktuelt/nyheter/045071-990406/dok-bn.html>

STORTINGSMELDING 16

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/regpubl/stmeld/2006-2007/Stmeld-nr-16-2006-2007-.html?id=441395>

FØRSTEKLASSES FRA FØRSTE KLASSE (NOU 10: 2002):

http://odin.dep.no/ufd/norsk/dok/andre_dok/nou/045001-020002/hov005-bn.html

I FØRSTE REKKE(NOU 16: 2003)

http://odin.dep.no/ufd/norsk/dok/andre_dok/nou/045001-020003/hov018-bn.html

KULTUR FOR LÆRING:

<http://odin.dep.no/ufd/norsk/publ/stmeld/045001-040013/dok-bn.html>

MILL SKIEN (Bla. MI-teorien):

<http://www.milliskien.net/>

MOT:

<http://www.mot.no/>

FELLES PLAN FOR VERDAL OG LEVANGER KOMMUNER:

[Plan for kompetanseutvikling i Levanger og Verdal](#)

PLANER I LEVANGER:

[Kvalitetsplan 2006 – 2009, Sammen skal vi gjøre skolen i Levanger bedre Kultursekken](#)

FGIL:

[Foreldreutvalget i grunnskolen i Levanger](#)

PLANER I VERDAL:

<http://www.verdal.kommune.no/skole/index.html>

- Plan for kvalitet i oppvekstsektoren 2005 – 2008
- Strategiplan for oppvekstsektoren 2005 – 08
- Kvalitetsutviklingssystem for oppvekstsektoren
- Strategisk satsingsplan for matematikkfaget